Aan de leden van de gemeenteraad

Griffie
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Behandeld door [redacted]
Telefoon [redacted]
Onderwerp Advies commissie B&V

Sittard-Geleen, 27 juni 2025

Aan de gemeenteraad,

De Commissie Begroting en Verantwoording heeft in haar vergadering van 12 juni 2025 de jaarrekeningcontrole 2024 en de bevindingen van de accountant besproken in aanwezigheid van de accountant en de portefeuillehouder Middelen.

De accountant heeft op 12 juni 2025 toegelicht dat zij een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Dit houdt in dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van de activa en passiva per 31 december 2024.

Daarnaast maakt de accountant een aantal opmerkingen en aanbevelingen waarvan de belangrijkste in deze brief worden genoemd.

<u>Financiële positie van de gemeente</u>
Tijdens het boekjaar 2024 heeft de gemeente Sittard-Geleen een totaalsaldo van baten en lasten van € 13 miljoen positief. Dit is het jaarrekeningresultaat voor bestemming. Het jaarrekeningresultaat na bestemming is € 0,2 miljoen positief. Het positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door autonome ontwikkelingen en verplichtingen die doorwerken naar 2025.

Door dit resultaat is het eigen vermogen van de gemeente gestegen van € 116 miljoen in 2023 naar € 142 miljoen in 2024. De resultaatbestemmingen zijn hierin niet meegenomen.

Verder zijn de kengetallen op basis van de jaarrekening 2024 eveneens verbeterd of gelijk gebleven ten opzichte van de jaarstukken 2023 en de begroting 2024. De verbetering is voornamelijk te constateren bij de ratio's solvabiliteit (ten opzichte van de jaarrekening 2023) en netto schuldquote (ten opzichte van de begroting 2024).

Deze kengetallen worden door de accountant geclassificeerd als 'minst risicovol':
- solvabiliteit van 20,1% (2023) naar 22,1% (2024);
- netto schuldquote van 67,2% (2023) naar 72,9% (2024);
- structurele exploitatieruimte van 4,4% (2023) naar 2,0% (2024).

De structurele exploitatieruimte blijft positief met 2%. De structurele baten in 2024 zijn dus toereikend om de structurele lasten te dekken. Dit is onder andere het gevolg van een late aanpassing in de algemene uitkering die vanuit het Rijk komt via de decembercirculaire.

De ambtelijke organisatie is zich bewust van forse afwijkingen tussen de (bijgestelde) begroting en realisatie en kijkt kritisch naar de P&C producten en de financiële bijstellingen hierin.

De beschikbare weerstandscapaciteit (54,9 miljoen) is toegenomen ten opzichte van vorig jaar (54,4 miljoen) doordat de algemene reserves zijn gestegen. Op basis van een risico-inventarisatie is berekend dat het benodigde bedrag voor specifieke risico's in 2024 € 17,41 miljoen bedraagt. Dit is een toename ten opzichte van 2023 (€ 12,4 miljoen). Met een ratio tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit van 3,15 wordt het weerstandsvermogen door de accountant als ruim voldoende getypeerd.

<u>Jaarrekening 2024</u>
Vanaf boekjaar 2023 is het college verplicht een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Via het controleprotocol is door de gemeenteraad het verantwoordings- en de rapportagegrens vastgesteld op € 9,7 miljoen respectievelijk € 0,2 miljoen. Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijkt een aantal onrechtmatigheden. Deze zijn correct verantwoord in de rechtmatigheidsverantwoording.

De accountant is verplicht om een rechtmatigheidsoordeel te geven over de WNT, SiSa/SPUK en subsidieverstrekkingen. Hierin zijn geen getrouwheids- en/of rechtmatigheidsgebreken geconstateerd.

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op 3 criteria: het begrotings-, voorwaarden- en misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium. De accountant heeft op basis van haar controle vastgesteld dat deze verantwoording getrouw is en heeft geen rechtmatigheidsafwijkingen geconstateerd die niet zijn gemeld door het college in deze verantwoording.

Rechtmatigheidsverantwoording – voorwaardencriterium
Op basis van het verslag van de accountant constateren wij dat de accountant geen ongecorrigeerde controleverschillen heeft geconstateerd. Ten aanzien van de aanbestedingen is een onrechtmatigheid geconstateerd van € 0,4 miljoen. Dit is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Er is inmiddels een nieuwe aanbesteding afgerond welke de onrechtmatigheid voor 2025 wegneemt.

Daarnaast is sprake van een onrechtmatigheid die voortkomt uit ongecorrigeerde fouten uit de jaarrekening 2023, die ook effect hebben op de jaarrekening 2024. Dit betreft een bedrag van € 0,17 miljoen voor een nog te ontvangen subsidie, die tevens als bijdrage van derden in mindering had moeten worden gebracht op de materiele vaste activa.

De accountant rapporteert dat er geen ongecorrigeerde controleverschillen zijn geconstateerd.

Rechtmatigheidsverantwoording – misbruik & oneigenlijk gebruik criterium
Ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving zijn beheersmaatregelen nodig die functioneren. In de organisatie moeten effectieve maatregelen worden getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen. Onze gemeente dient een uitspraak te doen in hoeverre het M&O beleid feitelijk wordt nageleefd en de getroffen maatregelen werken. Hiertoe is inmiddels centraal beleid opgesteld. Dit beleid moet nog worden vastgesteld.

Rechtmatigheidsverantwoording – begrotingscriterium
Het college heeft een afwijking van in totaal € 3,9 miljoen gerapporteerd met betrekking tot dit criterium. Hiervan is € 3,7 miljoen acceptabel. Het onacceptabele deel van de begrotingsoverschrijdingen bedraagt € 0,2 miljoen en dit sluit aan met de in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheidsverantwoording.

Boardletter 2024
In de Boardletter 2024 heeft de accountant enkele bevindingen en aanbevelingen gedaan op basis van de interim controle. Op basis van deze bevindingen kunnen wij concluderen dat daar enkele aanvullende acties uit zijn voortkomen. Deels hebben deze inmiddels opvolging gekregen. Er dient evenwel oog te blijven voor taakuitvoeringen die door personeelskrapte op het gebied van interne beheersing niet intern worden uitgevoerd, het begroten van inkomsten enkel op basis van contractuele of wettelijke aanspraken te doen bij vastgoedverhuur. Verder heeft de accountant het personeelsproces tijdens de geplande interim-controle niet kunnen beoordelen vanwege de implementatie van de nieuwe personeelsapplicatie.

Interne beheersing
De accountant heeft vastgesteld dat de jaarrekening 2024 een getrouwe weergave betreft. De komende jaren wordt de interne beheersing verder geoptimaliseerd. Na de presentatie door de accountant concluderen wij, als commissie B&V, dat er geen tekortkomingen zijn in de interne beheersing.

Advies
De commissie heeft de jaarstukken verder niet inhoudelijk doorgenomen. De commissie heeft kennisgenomen van de toelichting van de accountant en constateert dat hieruit geen bijzonderheden naar voren komen. Op basis hiervan adviseert de commissie de gemeenteraad om de aanbevelingen van de accountant, zoals opgenomen in de bestuurlijke samenvatting, over te nemen.

Met vriendelijke groeten,
Namens de Commissie Begroting en Verantwoording,

De voorzitter, de griffier,

M.W.C. Claessens Mr. N.A.P.G. Bisschoff